

จดหมายข่าว สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ (ยูเอ็นเอชซีอาร์) ปี พ.ศ. 2552 ฉบับที่ 2

© UNHCR/T.Falise

วันพหุโลก

Real People, Real Needs

สวัสดิ์ค๊ะ ผู้นำการสนับสนุนยูเอ็นเอชซีอาร์

With You ฉบับนี้ เป็นจดหมายข่าวฉบับที่สองแล้วที่ส่งถึงมือท่าน แต่เป็นครั้งแรกที่ดิฉันได้มีโอกาสทักทาย และแนะนำตัวกับทุกท่าน ดิฉันมีความยินดี และรู้สึกเป็นเกียรติเป็นอย่างยิ่งที่ได้เข้ามาทำหน้าที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายระดมทุนของยูเอ็นเอชซีอาร์ ซึ่งเป็นหน่วยงานของสหประชาชาติที่ทุ่มเทให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยมากกว่า 50 ปี

หน้าที่หลักของดิฉันคือ สื่อสารให้ทุกท่านทราบถึงสถานการณ์ของผู้ลี้ภัยในประเทศไทย การใช้เงินบริจาคของท่านในการช่วยเหลือผู้ลี้ภัย ซึ่งแจ้งความคืบหน้าการทำงานของยูเอ็นเอชซีอาร์ รวมถึงรับฟังความคิดเห็น และสร้างการมีส่วนร่วมจากผู้บริจาคให้มากที่สุด ในโอกาสนี้ ดิฉันขอขอบคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนการทำงานของยูเอ็นเอชซีอาร์ ท่านเป็นหนึ่งในผู้บริจาคอีกกว่าหมื่นคนที่ให้โอกาสกับผู้ที่ไม่มีโอกาสหลงเหลือในบ้านเมืองของเขา คนเหล่านี้ เป็นคนกลุ่มน้อยที่ถูกข่มเหง และต้องหนีมาตลอดชีวิต แม้หลายคนอาจจะไม่เคยพบเจอคนไทยมาก่อน แต่ทุกคนล้วนแล้วแต่ทราบซึ่งในความมีน้ำใจของคนไทยที่ให้การช่วยเหลือพวกเขา

เมื่อเร็วๆ นี้ ดิฉันได้มีโอกาสไปเยี่ยมพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ และคุ่มเปี้ยมที่ อ.แม่สอด จ.ตาก ผู้ลี้ภัยทั้งเด็ก ผู้หญิง ผู้ชาย หรือคนสูงอายุที่ดิฉันได้พูดคุยด้วย ทุกคนมีเรื่องราวที่เจ็บปวด บางคนต้องวิ่งหนีเข้าป่าเพื่อรักษาชีวิตตัวเองตั้งแต่อายุ 5 ขวบ เด็กบางคนไม่เคยได้รับความรัก การเลี้ยงดูจากพ่อ แม่ หรือแม่แต่ญาติพี่น้อง บางคนยังมีร่องรอยของการถูกทรมานอยู่บนร่างกาย บางครั้ง ความทรงจำเหล่านั้น กลับมาย้ำเตือนพวกเขาเวลาที่ต้องเล่าถึงมัน ป่อยครั้งที่ดิฉันเห็นน้ำตา แต่ที่น่าแปลกใจคือ ดิฉันไม่ได้เห็นความท้อแท้จากพวกเขาเลย หลายคน อาจจะติดอยู่ในที่พักพิงมาเกินครึ่งชีวิต แต่พวกเขาไม่เคยคิดว่าที่พักพิงแห่งนี้ จะเป็นที่สุดท้ายที่เขาจะอาศัยอยู่ พวกเขามีความหวัง บ้างก็ต้องการกลับบ้าน บ้างก็ต้องการเริ่มต้นชีวิตใหม่ในต่างประเทศ ทุกคน ไม่ได้นั่งรอคอยให้โอกาสตกลงมาที่หน้าบ้าน พวกเขาขวนขวายที่จะเรียนรู้ทักษะที่จะเป็นประโยชน์ในการใช้ชีวิต และสร้างรายได้ให้กับเขาในอนาคตทั้งสิ้น

หลายคนที่ยูเอ็นเอชซีอาร์บอกดิฉันว่า การจะเป็นผู้ลี้ภัยได้ต้องมีความกล้าหาญ ดิฉันเข้าใจคำพูดนี้ได้เป็นอย่างดี เมื่อได้รับฟังเรื่องราวแห่งความเจ็บปวดของคนเหล่านั้น

ในช่วงเวลาที่จดหมายข่าวฉบับนี้ส่งถึงมือท่าน เราได้ผ่านการเฉลิมฉลองความกล้าหาญของผู้ลี้ภัยไปแล้ว ในวันผู้ลี้ภัยโลก ซึ่งตรงกับวันที่ 20 มิ.ย. ของทุกปี ในปีนี้ ยูเอ็นเอชซีอาร์ นำเสนอเรื่องราวของผู้ลี้ภัยผ่านแนวความคิดหลัก "Real People, Real Needs" จดหมายข่าวฉบับนี้ จึงนำเสนอทั้งแง่มุมของ Real People ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นฮีโร่ในตัวของผู้ลี้ภัยซึ่งอาจจะ เป็นเพียงเด็กหญิงตัวเล็กๆ ที่ไม่เคยลืมคนที่เคยให้ชีวิตใหม่กับเขา หรือคนที่ทุ่มเททำงานให้กับผู้ลี้ภัยอย่างครูสอนภาษาไทยที่ยอมทำเกินหน้าที่เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนอย่างดีที่สุด ส่วน Real Needs จะเน้นให้เห็นความต้องการที่แท้จริงที่ผู้ลี้ภัยยังขาดแคลน ไม่ว่าจะเป็นทักษะในการสร้างรายได้ หรือการให้ความช่วยเหลือให้เขาได้พบบ้านใหม่ในประเทศที่สาม

ดิฉันหวังว่า เรื่องราวใน With You ฉบับนี้ จะทำให้ท่านได้เข้าใจผู้ลี้ภัยมากขึ้น และได้เห็นว่าการสนับสนุนของท่านได้สร้างการเปลี่ยนแปลงในชีวิต และมีค่ามีความหมายต่อพวกเขาเพียงไร หากท่านมีความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ สามารถส่งอีเมลถึงดิฉันได้ที่ ดิฉันยินดีที่จะปรับปรุงเนื้อหา รวมถึงวิธีการสื่อสารถึงทุกท่านต่อไป

แล้วพบกันฉบับหน้าค๊ะ

อรุณี อัชชะกุลวิสุทธิ

เจ้าหน้าที่ฝ่ายระดมทุน

สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ (ยูเอ็นเอชซีอาร์)

อีเมลล์ achakulw@unhcr.org

• ยูเอ็นเอชซีอาร์จับมือซีพีเอ็น ร่วมช่วยเหลือผู้ลี้ภัยในไทย

บริษัท เซ็นทรัล พัฒนา จำกัด มหาชน หรือ (ซีพีเอ็น) ผู้นำด้านการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการค้าปลีกของประเทศไทยขยายการคืนสู่สังคมไปสู่กลุ่มผู้ลี้ภัย เปิดตัวความร่วมมือครั้งแรกกับยูเอ็นเอชซีอาร์ ด้วยการมอบพื้นที่ในศูนย์การค้าเซ็นทรัล พลาซ่า ทั้ง 9 แห่งในกรุงเทพฯ เป็นระยะเวลา 2 ปี โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ เพื่อให้ยูเอ็นเอชซีอาร์จัดบูธเผยแพร่ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับผู้ลี้ภัย รวมถึงระดมทรัพยากรช่วยเหลือผู้ลี้ภัยในประเทศไทย นอกจากนี้ ยังมอบพื้นที่วีดีโอวอลล์ ในศูนย์การค้าทั้ง 9 แห่งเพื่อออกอากาศสปรอตเนื่องในวันผู้ลี้ภัยโลก

นายอภิชัย จิราธิวัฒน์ กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท เซ็นทรัล พัฒนา จำกัด มหาชน ร่วมลงนามความร่วมมือกับ คิตตี้ แมคเคนซี โฆษกประจำสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ (ยูเอ็นเอชซีอาร์) โดยมีเจ้าหน้าที่ระดมทุนของยูเอ็นเอชซีอาร์ร่วมเป็นสักขีพยาน

• ยูเอ็นเอชซีอาร์ ประเทศไทย ช่วยเหลือผู้ลี้ภัยตั้งถิ่นฐานได้มากที่สุดในโลก

สำนักงานยูเอ็นเอชซีอาร์ในประเทศไทย สามารถดำเนินการให้ผู้ลี้ภัยตั้งถิ่นฐานในต่างประเทศได้มากที่สุดทั่วโลก ตั้งแต่ปี 2548 ยูเอ็นเอชซีอาร์ได้ช่วยเหลือให้ผู้ลี้ภัยจากประเทศมากกว่า 50,000 คน ได้เดินทางออกจากประเทศไทย เพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ในต่างประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย โดยคาดว่า ภายในสิ้นปีนี้จะสามารถช่วยเหลือผู้ลี้ภัยได้รับสิทธิในการตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามได้อีกจำนวน 7,000 คน การตั้งถิ่นฐานถือเป็นวิธีการให้ความคุ้มครองที่สำคัญสำหรับผู้ลี้ภัย เป็นการเปิดโอกาส และสร้างอนาคตใหม่แก่ผู้ลี้ภัยซึ่งอยู่ในสภาพไร้ความหวังเป็นเวลากว่า 20 ปีในพื้นที่ที่พักพิงชั่วคราว

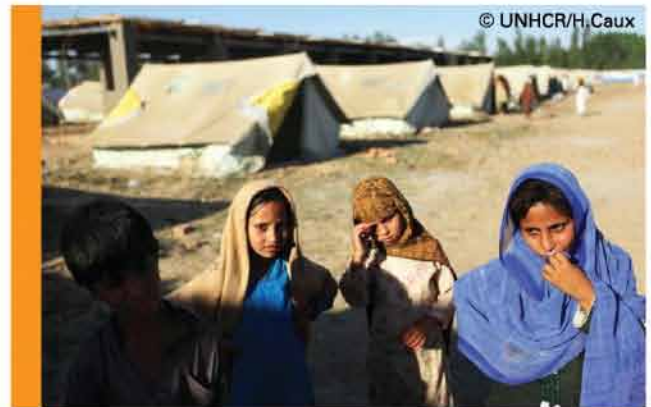

การประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ลี้ภัยที่ได้รับอนุญาตให้ตั้งถิ่นฐานในต่างประเทศ

• เจ้าหน้าที่ยูเอ็นเอชซีอาร์เสียชีวิตในปากีสถาน

นาย ซิล อุลมาน อายุ 59 ปี หนึ่งในเจ้าหน้าที่อาวุโสที่สุดของยูเอ็นเอชซีอาร์ในปากีสถานถูกยิงเสียชีวิตในวันที่ 16 ก.ค. การสูญเสียครั้งนี้ ถือเป็น การเสียชีวิตของเจ้าหน้าที่คนที่ 3 ของยูเอ็นเอชซีอาร์ในระยะ 6 เดือนที่ผ่านมา โดยในวันที่ 9 มิ.ย. นายอเล็กซานเดอร์ วอร์คาพิค เสียชีวิตจากเหตุระเบิดที่โรงแรมเฟิร์ล คอนติเนนตัล ในเมืองเพชวาร์ ก่อนหน้านั้น ในวันที่ 2 ก.พ. นายซิด ฮาซิม คนขับรถของยูเอ็นเอชซีอาร์ เสียชีวิตจากเหตุการณ์ลักพาตัวนาย จอห์น ไชเล็ค หัวหน้าสำนักงานในเมืองเกตตา ซึ่งได้รับการปล่อยตัวในเวลาต่อมา

ยูเอ็นเอชซีอาร์ มีความเสียใจเป็นอย่างยิ่งต่อการสูญเสียในครั้งนี้ อย่างไรก็ตาม ยูเอ็นเอชซีอาร์ ยังคงให้ความช่วยเหลือผู้พลัดถิ่นกว่า 2 ล้านคน ซึ่งได้รับผลกระทบจากการสู้รบในหุบเขาสวัต และต้องหาที่พักอาศัยชั่วคราวในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศปากีสถานต่อไป

ยูเอ็นเอชซีอาร์ให้ความช่วยเหลือผู้พลัดถิ่นภายในประเทศในปากีสถาน

• ทูร วิชั่นส์ ร่วมประชาสัมพันธ์วันผู้ลี้ภัยโลก

ยูเอ็นเอชซีอาร์ ร่วมกับบริษัท ทูร วิชั่นส์ จำกัด (มหาชน) ประชาสัมพันธ์สปอตโทรทัศน์ความยาว 30 วินาที ซึ่งเป็นคำกล่าวของดาราสาว แองเจลิน่า โจลี่ ทูตสันถวไมตรีของยูเอ็นเอชซีอาร์ เนื่องในวันผู้ลี้ภัยโลก ซึ่งตรงกับวันที่ 20 มิ.ย. ของทุกปี บ.ทูร วิชั่นส์ จะได้ออกอากาศสปอตดังกล่าวระหว่างวันที่ 15-30 มิ.ย.ที่ผ่านมา ใน 6 ช่องรายการ ได้แก่ TNN2, True Series, True Inside, True Movies Hits, True X-Zyte และ True Film Asia

แองเจลิน่า โจลี่ ทูตสันถวไมตรีของยูเอ็นเอชซีอาร์ และ แอนโทนีโอ กูเตอเรส ข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติในงานวันผู้ลี้ภัยโลกที่เมืองวอชิงตัน ดี.ซี.

Feature Stories

วันผู้ลี้ภัยโลก

ในวันที่ 20 มิ.ย. ของทุกปี เป็นวันที่ผู้ลี้ภัยทั่วโลกต่างตั้งตารอ เป็นวันที่คนทั่วโลกระลึกถึงพวกเขา เป็นวันแห่งการเฉลิมฉลอง เป็นวันของพวกเขา "วันผู้ลี้ภัยโลก"

องค์การสหประชาชาติประกาศให้วันที่ 20 มิ.ย. เป็น "วันผู้ลี้ภัยโลก" โดยเริ่มต้นการเฉลิมฉลองพร้อมกันทั่วโลกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา

ทุกๆ ปี ยูเอ็นเอชซีอาร์ จะทำการประชาสัมพันธ์วันผู้ลี้ภัยโลก ผ่านแนวความคิดที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาในแง่มุมต่างๆ ที่ผู้ลี้ภัยกำลังประสบทั่วโลก อาทิ ประเด็นเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยผู้หญิง ผู้ลี้ภัยที่เป็นเยาวชน หรือ การให้ความคุ้มครองผู้ลี้ภัย เป็นต้น

สำหรับวันผู้ลี้ภัยโลกในปี พ.ศ. 2552 แนวความคิดหลัก คือ "Real People, Real Needs" ยูเอ็นเอชซีอาร์ต้องการเปลี่ยนแปลงความคิดของคนส่วนใหญ่ที่เข้าใจว่า ผู้ลี้ภัยเป็นปัญหา เป็นภาระ และต้องการนำเสนอความจริงที่ว่า ผู้ลี้ภัย ก็เหมือนกับพวกเราทุกคน เขามีความรักบ้าน รักครอบครัว เป็นแม่ ที่ต้องการให้ลูกได้เรียนหนังสือ เป็นพ่อที่ต้องการหาเลี้ยงครอบครัวได้ เป็นลูกที่ต้องการตอบแทนบุญคุณของผู้มีพระคุณ ในกว่า 50 ปีที่ผ่านมา ยูเอ็นเอชซีอาร์ มีความพยายามที่จะช่วยเหลือผู้ลี้ภัย แก้ไขปัญหาความขาดแคลนของพวกเขาให้มากที่สุด แต่เราก็กังไม่สามารรถแก้ปัญหาให้พวกเขาได้ทุกด้าน ในวันที่ผู้ลี้ภัยโลกนี้ เราจึงต้องการนำเสนอว่า ผู้ลี้ภัยไม่แตกต่างจากคนทั่วไป และพวกเขาก็ยังมีความขาดแคลน พวกเขาต้องการความช่วยเหลือ และเห็นใจจากเราในฐานะเพื่อนมนุษย์คนหนึ่ง

• Real People : เด็กหญิง...ยอดกตัญญู

“หนูอยากเรียนหนังสือเก่งๆ
จะได้เป็นหมอ เพราะจะได้
กลับไปดูแลรักษาลุงได้
ตอนนี้ ลุงอายุมากแล้ว
และไม่สบายบ่อย
หนูขอขอบคุณมากๆ
ที่ทุกท่านช่วยเหลือหนู
ให้หนูได้เรียนหนังสือ”

© UNHCR/T. Falise

เด็กจำนวน 7,000 คนที่ไม่มีพ่อ หรือแม่ หรือผู้ปกครอง อาศัยในพื้นที่พักพิงชั่วคราวสำหรับผู้ลี้ภัย ด.ญ. นอธี ชี วัย 12 ปี เป็นหนึ่งในเด็กเหล่านั้น เธออาศัยในหอพักพร้อมกับเด็กหญิงอีก 40 คน ซึ่งมีชะตากรรมเดียวกัน

นอธี ชีเรียนอยู่ชั้น ป.5 กำพร้าพ่อแม่ และไม่มีผู้ปกครองมาตลอดชีวิตของเธอ แม่ของเธอเสียชีวิตเมื่อนอธี ชี แรกเกิด พ่อของเธอเสียชีวิตจากการดื่มเหล้า ต่อมา เธออาศัยอยู่กับตา ซึ่งเสียชีวิตในเวลาต่อมา ชีวิตน้อยๆ ของเธอ จึงได้รับการดูแลจากเพื่อนบ้าน

หมู่บ้านที่นอธี ชี อาศัยอยู่มีการสู้รบระหว่างทหารพม่า และชนกลุ่มน้อยบ่อยครั้ง เมื่อเธออายุได้ 8 ปี ชายคนหนึ่งในหมู่บ้านของเธอจึงพาเธอเดินทางเข้ามาในพื้นที่พักพิงในประเทศไทย และแนะนำให้เธออาศัยอยู่ในหอพัก

แห่งนี้ นอธี ชี ให้ความนับถือชายคนนั้นเป็นเหมือนญาติคนหนึ่ง เธอเรียกเขาว่า ลุง

“ลุงให้ชีวิตใหม่กับหนู หนูอยากมาเมืองไทย เพราะอยากเรียนหนังสือ อยู่พม่าก็ไม่ได้เรียน หนูตั้งใจที่ได้เรียนหนังสือ แต่ก็รู้สึกน้อยใจไม่ได้ที่ไม่มี พ่อแม่ เหมือนคนอื่นเขา” นอธี ชี กล่าว

“หนูอยากเรียนหนังสือเก่งๆ จะได้เป็นหมอ เพราะจะได้กลับไปดูแลรักษา ลุงได้ ตอนนี้ ลุงอายุมากแล้ว และไม่สบายบ่อย หนูขอขอบคุณมากๆ ที่ทุกท่านช่วยเหลือหนู ให้หนูได้เรียนหนังสือ” นอธี ชี กล่าว

ยูเอ็นเอชซีอาร์ สนับสนุนโครงการเพื่อติดตามดูแลความเป็นอยู่ของเด็กกำพร้าอย่าง นอธี ชี เพื่อคุ้มครองพวกเขาจากการถูกละเมิด และการเอาเปรียบ

• Real People : ครูของผู้ลี้ภัย

© UNHCR/T.Falise

จากการบวชเป็นพระ เป็นทหาร ทำงานโรงแรม บรรณารักษ์ จนถึงการเป็น นักสังคมสงเคราะห์ ครูกานล ไชยเลิศ ไม่เคยคิดว่าชีวิตของตนเองจะเปลี่ยนแปลง มากที่สุด เมื่อมาเป็นครูสอนภาษาไทยสำหรับผู้ลี้ภัยในพื้นที่พักพิงชั่วคราว อุ่มเบียม จ.ตาก

“ผมปรับตัวเองเยอะมาก อย่างแรก ปรับเรื่องของภาษา อย่างที่สองปรับความ เข้าใจที่ผมมีต่อพวกเขา นักเรียนที่เป็นผู้ลี้ภัย ไม่แน่ไม่นอน จะให้เขามาเรียน เป็นประจำเหมือนนักเรียนปกติก็ไม่ได้ บางครั้ง เขาไปรับแจกข้าว แจกน้ำมัน เขาก็ต้องไปรับสิ่งของเหล่านั้นก่อน ครูจะให้เขามาสมำเสมอไม่ได้ แต่ก่อนผมก็ ไม่เข้าใจนะ แต่ตอนนี้ พยายามมากขึ้น เช่น ถ้านักเรียนไม่มาเกิน 3 วัน ผมจะ ไปเยี่ยมที่บ้าน ทำให้เห็นปัญหา เช่น บ้านผุ บ้านพัง หรือถนนหนทางไม่ดี เห็นอย่างนั้นแล้วก็ต้องช่วยเขา ผมก็มาปรับตารางการสอนให้เข้ากับวิถีชีวิต ของพวกเขา เช่น ถ้าตอนเช้าเขามาไม่ได้ ไปรับอาหาร ก็มาตอนบ่าย เขาก็ยัง เรียนทัน”

สำหรับครูกานล การสอนภาษาไทย ไม่ใช่แค่การสอนให้อ่านออกเขียนได้เท่านั้น

“เขาอยู่เมืองไทย ผมพยายามสอนให้เขารู้จักบุญคุณของแผ่นดินไทย ตอบแทน อย่างน้อยก็ไม่สร้างปัญหา เราสอนเขาตลอดว่าต้องยอมรับกฎ กติกา ทำให้เขา อยู่ที่นี่ได้ นิยามการสอนของผม จะไม่ใช่แค่วิชาการ จะมีกิจกรรมสอดแทรก ปลูกฝังความรู้สึกมีส่วนร่วมให้เขาไปด้วย เขาก็จะสนุกไปด้วย สร้างชุมชน มาแล้วเจอเพื่อน เขาจะได้กล้าแสดงออก”

การสอนภาษาไทยในพื้นที่พักพิงชั่วคราวไม่ได้มีงบประมาณมากนัก ในค่าย อุ่มเบียมมีห้องเรียนจำนวน 4 ห้อง สำหรับนักเรียนกว่า 300 คน สภาพของห้อง เรียน และการเรียนการสอน ขึ้นอยู่กับครูที่รับผิดชอบชั้นเรียนนั้นๆ

“ใจผมอยู่ที่นี้เกินครึ่ง ตอนผมมาห้องเรียนผุๆ พังๆ นักเรียนก็หกล้ม ผมคิดว่า มันต้องดีกว่านี้ ช่วงหยุดสงกรานต์ผมเลยไปรับงานเขียนป้าย เขียนไป 26 ป้าย ได้เงินมา 1,800 บาทก็เอาไปซื้อปูน ส่วนทรายก็ไปขอเขามา แรงงาน ก็ให้ นักเรียนมาช่วยกัน เพื่อมาทำพื้นห้องเรียน จนเป็นแบบนี้”

ก่อนที่ครูกานลจะมาสอนผู้ลี้ภัย ความคิดของเขาที่มีต่อผู้ลี้ภัยเป็นไปในทางลบ ไม่ต่างไปจากคนอื่นๆทั่วไป แต่หลังจากที่เขาได้มาสอนนักเรียนที่เป็นผู้ลี้ภัย เป็นเวลากว่าหนึ่งปี ความคิดของเขาก็เปลี่ยนไป

“ผมคิดว่ามันเป็นสังคมที่ต้องให้โอกาสกับเขา คุณทำอะไรได้ ควรจะทำไปเลย

คุณจะมาคิดว่าอะไรไม่ใช่ มันไม่ได้ คุณต้องให้โอกาสเขา เพราะตรงเนี่ย มันไม่มี โอกาสแล้วนะ เขาเจ็บช้ำน้ำใจมาจากข้างนอก แล้วเขามาอยู่ที่นี้ ถามว่า เขาอยู่ใน สถานะที่จะเรียกร้องอะไรไหม เขาจะมีได้ก็ต่อเมื่อคนหยิบยื่นให้เขา เขาไม่กล้า ขอร้อง เขาอาย เขาก็มีศักดิ์ศรีนะ แต่คนจะมีน้ำใจที่จะให้เขาไหม”

นอกจากความคิดที่มีต่อผู้ลี้ภัยเปลี่ยนไป การดำเนินชีวิตของครูกานลก็เปลี่ยน ไปอีกด้วย

“ผมได้เห็นว่าบางอย่างที่ผมมีมันพุ่มเฟิยเกินไป อย่างเช่นการกิน อยู่ที่บ้าน กับข้าวเต็มเลย เรากินทิ้งๆ ขว้างๆ แต่พอเราไปเยี่ยมนักเรียนได้เห็นเขากิน ต้มกะหล่ำ กับเกลือ พอเรากลับบ้าน ของกินเยอะแยะ ไม่มีใครกิน ก็ต้องทิ้ง ผมไม่รู้จะตอบตัวเองยังไงนะ แต่ผมรู้สึกว่าบางอย่างในชีวิตผมมันเกินไปนะ ก็เลยพยายามจะบีบตัวเองลง”

มนุษย์ธรรมดาอยู่ในคนเราทุกคน และมีอยู่ในจิตวิญญาณของครูสำหรับผู้ลี้ภัย คนนี้โดยไม่ต้องสงสัย ครูกานลฝากคำพูดส่งท้ายถึงผู้ให้การสนับสนุน ยูเอ็นเอชซีอาร์ว่า

“ต่อไปผมอาจจะไม่ได้อยู่ที่นี้แล้ว ก็อยากจะบอกว่าช่วยเขาเถอะ เขาต้องการ จริงๆ คนละ 5 บาท 10 บาท รวมกันก็ได้เยอะ สุดท้ายมันก็อยู่แค่ว่า เราเป็นคน เหมือนกันอะนะ”

© UNHCR/T.Falise

Feature Stories

• Real Needs : ชีวิต...กำหนดเอง

“ตอนแรกก็ไม่ได้
คิดจะเปิดร้าน
แต่พอเรียน
ไปแล้วทำได้
ครูก็เลยแนะนำ
ให้เปิด...”

© UNHCR/T.Falise

อาจจะไม่มีใครคาดคิดว่าในค่ายพักพิงชั่วคราว เราจะได้เห็นร้านเสริมสวยที่มีบริการ ตัดผม สระผม ตัดผม และแม้แต่ทำสีผม ผู้ลี้ภัย โดยเฉพาะผู้หญิงไม่เคยหยุดนิ่ง อยู่เฉย รอคอยอาหาร หรือแม้แต่โอกาสที่คนภายนอกหยิบยื่นให้จากการสำรวจทักษะอาชีพที่ผู้หญิงในค่ายต้องการเรียนรู้โดย ZOA หน่วยงานที่ยูเอ็นเอชซีอาร์ สนับสนุนให้ดำเนินโครงการพัฒนาทักษะอาชีพของผู้ลี้ภัยพบว่า ผู้ลี้ภัยต้องการความรู้ใหม่ๆ ที่เขาสามารถนำไปใช้หาเลี้ยงชีพได้จริงไม่ว่าจะระหว่างอาศัยอยู่ในค่าย หรือเมื่อไปตั้งถิ่นฐานใหม่ได้แล้ว และอาชีพเสริมสวย เป็นหนึ่งในอาชีพที่ผู้หญิงในค่ายสนใจต้องการเรียนมากที่สุด

ห้องเรียนเล็กๆ ที่มีนักเรียน 10 คน กำลังตั้งใจหัดตัดผมจากหุ่น และวิกผมกระโปรง อาจจะสัมผัสกับวิก แต่ไม่ได้มีการตัดผมจริงเกิดขึ้น พวกเขาต้องการเก็บวิกไว้ฝึกสำหรับตนเอง และสำหรับนักเรียนรุ่นอื่นต่อไป

“เราเริ่มห้องเรียนตั้งแต่เดือนต.ค.ปี 2551 ที่ผ่านมานี้ ได้รับการตอบรับอย่างดี ตอนนั้น เราจัดมาแล้ว 5 ครั้ง แล้ว ก็เต็มทุกครั้ง ตอนนี้มีรายชื่อที่รอเข้าเรียนอีกหลายสิบราย” ซอบ เบล ทู ผู้ประสานงานฝ่ายบริหารประจำพื้นที่ องค์การ ZOA กล่าวถึงความเป็นมาของห้องเรียนเสริมสวย

ซู ซู มอน อายุ 28 ปี เป็นหนึ่งในผู้ลี้ภัยที่ตัดสินใจสมัครเรียนเสริมสวยตั้งแต่นั้นที่มีการเปิดสอนเป็นครั้งแรก

“เราเป็นผู้หญิง ก็ชอบความสวยความงามอยู่แล้ว ตอนไปเรียนก็ชอบ แล้วก็รู้สึกว่ายากเลย ตัดสินใจไปสมัครเพราะไม่อยากรออยู่เฉยๆ ถ้าไปเรียนเราก็มีความรู้ แล้วก็ไปหาเงินได้” ซู ซู มอน ตอบด้วยใบหน้าสดใส

ห้องเรียนเสริมสวยเริ่มต้นโดยมีครูเพียง 2 คน แต่หลังจากซู ซู มอนเรียนจบโดยสอบได้หนึ่งข้อของชั้น เธอจึงได้ทำหน้าที่ครู และยังสามารถเปิดร้านเสริมสวยของเธอเองอีกด้วย

“พอเรียนจบครูก็ขอให้ไปช่วยสอน ตอนนั้น ก็สอนมา 6 เดือนแล้ว แรกๆ ก็รู้สึกว่ายาก เพราะนักเรียนบางคนเข้าใจยาก จำที่เราสอนไม่ได้ แต่เราก็พยายามถามว่าเขาไม่ได้ตรงไหน แล้วก็กลับไปสอนอีกครั้ง พอทำครั้งที่ 2 เขาก็ทำได้แล้ว” ซู ซู มอน กล่าว

ร้านเสริมสวยเซอร์รี่ ตั้งอยู่ท่ามกลางหลายพันครัวเรือนในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ หลังจากเปิดตัวได้ 4 เดือนร้านนี้ได้ต้อนรับลูกค้าประมาณ 5 คน

ต่อวัน

“ตอนแรกก็ไม่ได้คิดจะเปิดร้าน แต่พอเรียนไปแล้วทำได้ ครูก็เลยแนะนำให้เปิด ตอนนี้ วันจันทร์-ศุกร์ จะไปสอน แล้วมาร้านเปิดเฉพาะวันเสาร์ อาทิตย์ มีรายได้วันละ 50-100 บาท” ซู ซู มอน กล่าว

ซู ซู มอน และสมาชิกในครอบครัวอีก 7 คน หนีมาเมืองไทยเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา ครอบครัวของเธอได้รับการดัดจริตเข้มงวดหลายรูปแบบในพม่า เช่น ถูกใช้แรงงานที่ดิน และผลผลิตตกยึด แต่สิ่งที่ทำให้เธอ และครอบครัวทนไม่ได้ นั่นคือเมื่อทหารพม่าบุกเข้ามาในร้านค้าของครอบครัว ทหารคว่ำมือเธอแล้วพูดว่า “ชั้นชอบเธอ ชั้นอยากจะมีอะไรกับเธอ ตามชั้นมา” ทันใดนั้น พ่อ และสามีของเธอก็รีบเข้ามาห้าม จนเกิดการชกต่อยกัน ซู ซู มอน คุณเข่า ขอร้องให้ทหารพม่าปล่อยพ่อ และสามีของเธอ ในที่สุด พวกเขาหยุดชกต่อยกัน แต่ทหารพม่าโกรธและพูดว่าจะกลับมาทำร้ายครอบครัวของเธออีก ซู ซู มอน และครอบครัวตัดสินใจหนีออกจากหมู่บ้านทันที โดยใช้เวลาเดินทาง 10 วันจึงเดินทางถึงเมืองไทย

ครอบครัวของ ซู ซู มอน มีสมาชิก 7 คน ทั้งหมดกำลังรอลงทะเบียนกับรัฐบาลไทย ทำให้พวกเขาไม่ได้รับสัดส่วนการแบ่งปันอาหาร ปัจจุบัน มีเพียงเธอ และแม่ของเธอที่หารายได้จากการทำงานเย็บผ้า เพื่อมาเลี้ยงดู พ่อที่เป็นวัณโรค สามี และลูกอีก 3 คน สามีของซู ซู มอน ไม่ได้ทำงาน เนื่องจากไม่มีโอกาสในพื้นที่พักพิงและไม่สามารถออกไปทำงานข้างนอกได้ เมื่อถามถึงสภาพความเป็นอยู่ก่อนที่เธอไปเรียนเสริมสวย ความทรงจำครั้งเก่าทำให้ ซู ซู มอน กลัมน้ำตาไหลไม่อยู่

“ตอนนั้น ลำบากมาก เราไม่มีข้าวกิน มีแต่หน่วยงานด้านเยาวชนของกะเหรี่ยงที่ให้ข้าว และปลาร้า แต่ข้าว 1 กระสอบเลี้ยงคน 7 คนทั้งเดือนก็ไม่พอหรอก บางครั้งพวกเขาหิวข้าวมาก ไม่ได้กินอะไรตั้งแต่เช้า แต่มีคนอื่นมาที่บ้าน พวกเขาต้องรอให้แขกกลับไปก่อน ปายสอง ปายสาม ถึงจะเอาข้าวออกมากินได้ เพราะ ถ้าเรากินต่อหน้าเขา เราก็ต้องชวนเขากินข้าว...แต่เราไม่มีข้าวพอที่จะทำอย่างนั้น”

การเรียนเสริมสวย ช่วยขจัดเมฆฝนที่เข้ามาในครอบครัวของซู ซู มอน เมื่อถามถึงความรู้สึกเธอตอนนี้ เธอเข้าน้ำตาแล้วกล่าวว่า

“ดีใจที่มีรายได้ ตอนนี้ ชีวิตดีขึ้น มีเงินซื้อผัก เนื้อสัตว์ บางครั้งก็ซื้อขนมให้เด็กกินได้ ไม่ต้องรออาหารจากคนอื่นอีกแล้ว”

ในทุกวันจันทร์-ศุกร์ ชู ชู มอน ยังตั้งใจที่จะไปสอน ถึงแม้จะได้ค่าตอบแทนเพียงเล็กน้อย เทียบไม่ได้กับรายได้ที่มาจากการเปิดร้านเสริมสวย ด้วยเหตุผลที่ว่า

“ตอนนี้ ถึงแม้เปิดร้านจะมีรายได้เยอะกว่าเป็นครู แต่ก็ไม่อยากเปิดร้านทุกวัน ที่นั่นมีครูแค่ 2 คน ก็ต้องช่วย เพราะเขามีกำลังไม่พอ เขาต้องการความช่วยเหลือ”

แม้จะไม่เห็นหนทางข้างหน้า แม้จะไม่รู้ว่าอนาคตจะเป็นเช่นไร แต่ผู้หญิงตัวเล็กๆ อย่างชู ชู มอน ก็ไม่ยอมให้ชีวิตเธอต้องผ่านไปวันๆ เธอมั่นใจว่าครอบครัวของเธอจะมีชีวิตที่ดีขึ้น

“ตอนนี้ ก็ตั้งใจว่าจะเปิดร้านอาหารรายได้ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะได้ไปต่างประเทศ อยากให้ผู้ชายได้มีโอกาสทำงาน จะได้ช่วยกันหาเลี้ยงครอบครัว อยากไปตั้งถิ่นฐานที่ต่างประเทศเพื่อว่า จะทำงานได้ทั้งคู่”

ด้วยความสนับสนุนจากท่าน ยูเอ็นเอชซีอาร์จึงสามารถจัดอบรมด้านเสริมสวย รวมถึงโครงการพัฒนาทักษะอาชีพด้านต่างๆ สำหรับผู้ลี้ภัย เพื่อให้พวกเขา มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และเตรียมความพร้อม และสร้างทักษะให้กับผู้ลี้ภัย ให้สามารถประกอบอาชีพในประเทศที่สามที่จะเป็นบ้านใหม่ของพวกเขาในอนาคต

• Real Needs : พื้นที่เป็นจริง

“ขอบคุณมากนะคะ
ที่น้ำใจของเขาดีต่อคน
ที่ศูนย์อพยพเหล่านี้
เพราะพวกเรา ก็เข้ามา
ด้วยความยากลำบาก
ขอบคุณที่ช่วยเหลือพวกเรา
และส่งพวกเราไปในที่ๆ
ดีที่สุด อย่างอเมริกา”

วอ วอ ลิน อายุ 27 ปี ตั้งตารอคอยที่จะเดินทางไปบ้านใหม่ของเธอที่อเมริกา เพื่อไปพบกับครอบครัวของเธอที่เดินทางไปตั้งถิ่นฐานล่วงหน้าแล้ว พี่สาวและน้องสาว เดินทางไปเป็นเวลาหนึ่งปี ส่วนพ่อเลี้ยง แม่ของเธอเพิ่งเดินทางไปได้เพียงไม่กี่วัน

วอ วอ ลิน อาศัยอยู่ในเมืองไทยเป็นเวลากว่า 20 ปี แต่ความฝันในการไปอเมริกามีมาตั้งแต่แรก เพียงแต่เธอไม่ได้คิดว่าจะเป็นไปได้

“ที่อยากไปอเมริกามากที่สุด ก็เพื่ออนาคตของลูก อยากให้ลูกได้เรียนไปที่ใหม่ก็กลัวเหมือนกันนะ แต่คิดว่า นานๆ ไปคงจะดีขึ้น”

สำหรับ วอ วอ ลิน เธอคิดตลอดเวลาว่า พื้นที่พักพิงในเมืองไทย ไม่ใช่ที่สุดท้ายสำหรับครอบครัวของเธอ

“อยู่เมืองไทยก็ชอบนะ แต่ก็ไม่ใช่ที่อยู่ถาวร น้องสาวบอกว่าอเมริกาก็เหมือนประเทศไทย ก็เลยตั้งตารอที่จะได้ไปที่นั่น จะได้พร้อมหน้าทั้งครอบครัวซะที”

วอ วอ ลินเดินทางมาเมืองไทยพร้อมครอบครัวของเธอ เมื่อเธออายุเพียง 6 ขวบ เธอมีความผูกพันกับเมืองไทยมาก

“ชอบประเทศไทย อยู่ที่นี่ดีกว่าพม่า พม่าไม่เข้าใจเรา ไม่เหมือนคนไทยที่เข้าใจ และปฏิบัติต่อเราดี ถ้าถามถึงพม่า ตอบได้ทันทีว่า ไม่มีความคิดถึงพม่าเลย ไม่อยากกลับไปเลย ยิ่งได้ข่าวไม่ดี ก็ยิ่งไม่อยากกลับไปเลย”

เมื่อถามว่า ถ้าไปอเมริกาแล้ว จะคิดถึงเมืองไทยหรือไม่ เธอตอบอย่างไม่ลังเล “คิดถึงเมืองไทยสิคะ ยังถามพี่สาวเลยว่า ถ้าไปอเมริกาแล้วจะได้กลับมาเมืองไทยหรือเปล่า พี่สาวบอกว่า ถ้ามีเงินก็กลับมาได้ ก็เลยดีใจ เพราะยังง้อก็อยากกลับมาเมืองไทย”

วอ วอ ลิน และลูกของเธอ ได้ลงทะเบียนขอตั้งถิ่นฐานในอเมริกา ปลายปี พ.ศ. 2551 ขณะนี้ เธอรอสัมภาษณ์ครั้งสุดท้าย ระหว่างนี้ เธอเตรียมตัว โดยการฝึกเรียนภาษาอังกฤษด้วยตัวเอง

“น้องเล่าว่า อเมริกาก็ดี ก็เหมือนประเทศไทยนั่นแหละ อาหารอะไรก็มีทุกอย่าง อยากกินอะไรก็มี ทำงานก็ดี อาหารอาจจะแพง แต่เราก็มีโอกาสทำงาน”

สุดท้าย วอ วอ ลิน ฝากข้อความถึงผู้บริจาคของยูเอ็นเอชซีอาร์ว่า “ขอบคุณมากนะคะ ที่น้ำใจของเขาดีต่อคนที่ศูนย์อพยพเหล่านี้ เพราะพวกเราก็เข้ามาด้วยความยากลำบาก ขอบคุณที่ช่วยเหลือพวกเรา และส่งพวกเราไปในที่ๆ ดีที่สุด อย่างอเมริกา”

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ยูเอ็นเอชซีอาร์ ได้ช่วยให้ผู้ลี้ภัยชาวพม่ากว่า 50,000 คน ได้ตั้งถิ่นฐานใหม่ในต่างประเทศ อาทิ อเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย โดยคาดว่าจะภายในสิ้นปี พ.ศ. 2552 จะช่วยให้ผู้ลี้ภัยชาวพม่าอีกกว่า 7,000 คน เดินทางออกจากประเทศไทยไปตั้งถิ่นฐานใหม่

ใช่แล้ว วันนี้ฉันต้องการ ช่วยเหลือผู้ลี้ภัยในประเทศไทย

© UNHCR/T.Falise

เนื่องจากผู้ลี้ภัยในประเทศไทยขาดโอกาส และต้องอาศัยในพื้นที่พักพิงกว่ายี่สิบปี การบริจาคเป็นระยะเวลา 5 ปี หรือมากกว่า จะช่วยให้ยูเอ็นเอชซีอาร์ให้ความคุ้มครองแก่ผู้ลี้ภัย ช่วยสร้างชีวิตใหม่ให้พวกเขา พัฒนาทักษะเพื่อให้พวกเขาพึ่งพาตนเองได้ และเตรียมความพร้อมเพื่อที่สักวันหนึ่งผู้ลี้ภัยจะสามารถเริ่มต้นชีวิตใหม่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี และมีชีวิตที่ปลอดภัยต่อไป

ยูเอ็นเอชซีอาร์ ระดมทุนในประเทศไทยผ่านการบริจาคผ่านบัตรเครดิตแบบต่อเนื่องเท่านั้น ร่วมสนับสนุนยูเอ็นเอชซีอาร์สมัครเจ้าหน้าที่ระดมทุนของเราได้ที่บูธในอาคารสำนักงาน ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล โรงภาพยนตร์ และสถานที่สาธารณะทั่วประเทศ

สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ (ยูเอ็นเอชซีอาร์)

อาคารสหประชาชาติ ชั้น 3 ถนนราชดำเนินนอก บางขุนพรหม พระนคร กรุงเทพฯ 10200

ศูนย์ผู้บริจาคสัมพันธ์ โทร 02 685 2523 แฟกซ์ 02 661 7075

อีเมลล์ thabaf2f@unhcr.or.th

www.unhcr.org